

Akademický rok 2022/2023

Bakalářská práce – posudek vedoucího

Jméno a příjmení studenta: Tereza Schrijversová

Název práce: Mžitky

Slovní hodnocení:

Studentka ateliéru fotografie Tereza Schrijversová ukončuje bakalářské studium předložením praktické práce s názvem *Mžitky*. Hned na začátku chci zmínit, že autorka k nelehkému tématu vypořádávání se se vzpomínkami na dvacet let starý, emočně i senzuálně silný zážitek cesty do USA, přistoupila v kontextu nedávné smrti jejího otce s odvahou, zodpovědností a tvůrčí radostí. Nelehké téma zpracovává už delší dobu, přičemž jedním z mezivýsledků jejího zkoumání byl fotografický výstup prezentovaný v rámci klauzurní práce zimního semestru. Právě zde si studentka odzkoušela čistě fotografickou rovinu plošného srovnávání snímků z rodinného alba a těch, které na stejných místech vytvořila dvě dekády poté. Mozaikou portrétů a zátiší v krajině v podobě jakési obrazové mapy hledání vlastní minulosti, kde se přítomné setkává s minulým a mísí v nepřehledné zvěti několika estetik, podala tu jednodušší, více se nabízející obrazovou odpověď.

Ve své bakalářské práci se Tereza noří do problému ještě o něco hlouběji. Do svého vizuálního zkoumání přidává další – časovou – dimenzi. Základem pro její videokoláž jsou krátké, jednoduché záznamy plynoucích dějů z její roadtrip, pořízené většinou za jízdy, v konfrontaci s digitalizovanými fotografiemi z rodinného alba.

Autorka tak podniká jakoby dvojí cestu do minulosti:

Jedna z nich vede prostorem. Auto se opětovně řítí do míst z dávných fotografií, která reálně snad někde ještě existují, ale prakticky nenalezitelně. Geografické trajektorie jsou jenom přibližné: bylo to „tady někde“, vypadalo to „nějak takto“. Tato cesta někam (nebo jen „kolem něčeho“) je fyzicky zaznamenána v zmiňovaných videozáznamech a můžeme se po ní spolu s autorkou vydat.

Ta druhá cesta je tajemnější, protože vede časem. Autorka se pomocí ní dostává nejen do „tehdejších“ míst, ale i do tehdejších časů. Ty časy jsou zčásti zakódovány právě ve fotografiích z modrého alba, ale pro tento projekt mnohem více v Tereziných vzpomínkách, v mžicích probleskujících během jízdy, které se nevážou ke konkrétnímu místu nebo situaci, ale k nepojmenovatelnému proudu sensuálních vjemů a emocí.

Tento časoprostorový tunel ale stejně nekončí tam, kde se události kdysi začaly – na půdě amerického kontinentu. Smrt otce otevírá další dimenzi propadání, a tak je divák dál vtahován do cizího příběhu lemovaného matnými vzpomínkami – příběhu nyní již bez možného konce.

Výše nastíněný myšlenkový rámec považuji za plodný, zvolené médium za relevantní a technologicky víceméně zvládnuté. Videoprojekce *Mžítka* je vcelku působivou skladbou s promyšlenou dramaturgií několika videosekvencí a přes ně prosvítajících statických snímků.

K finálnímu provedení mám přesto drobné výhrady. Postprodukce s původními fotografiemi se mi nezdá zcela domyšlena a v některých případech ne zcela šťastně zvolena – výslední efekt vykrývání pozadí snímků tak působí v celkové kompozici videa mnohdy příliš formalisticky a samoúčelně, čímž trochu ruší plynulost a splyvání periferního vidění přítomnosti, proudu paměti a záblesků vzpomínek. Jako obrazově nejsilnější složku celého projektu vnímám právě samotné videa. Chtělo by to asi větší zkušenost s tímto médiem a rozvinutější cit pro obraz v každé jeho podobě. Surreální sekvenci s levitujícím stromem, naopak, považuji za zdařilou, zejména v návaznosti na fotografii spící holčičky, prolínající se pak do závěrečného obrazu s mouchami – silného symbolu zmaru a vanitas. Zamýšlenou instalaci s projekcí na volně pověšenou textilii v zatemněném prostoru vítám, i když si neumím stoprocentně představit, jestli dílu pomůže, nebo jeho čtení spíše skomplikuje. Věřím, že to první.

Otázky k rozpravě:

Ráda bych se studentky zeptala, jestli na ni měla její práce ze zpětného pohledu arteterapeutický účinek, a jestli ano, kterou z fází (nebo z momentů) tvorby její bakalářské práce považuje za emočně nejsilnější. Další otázka by pak směřovala k výsledné instalaci *in situ*: Máte pocit, že se Vám zvoleným vrstvením vizuálních efektů podařilo artikulovat zamýšlenou „cestu do paměti“ nebo byste zpětně něco udělala něco jinak? Děkuji.

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Lucia L. Fišerová, Ph.D

Datum: 31. 5. 2023